

Poznámky ku konsolidovanej účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2023

I. VŠEOBECNÉ ÚDAJE

1. Identifikačné údaje konsolidujúcej účtovnej jednotky

- a) Názov účtovnej konsolidujúcej jednotky: Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum

Sídlo konsolidujúcej účtovnej jednotky: Hlohovecká 2, 951 41 Lužianky

Dátum zriadenia: 1.1.2014

Spôsob zriadenia: rozhodnutie MPRV SR číslo 4818/2013-250 zo dňa 26.11.2013 s účinnosťou 1.1.2014 ako štátna príspevková organizácia a právny nástupca splynutím zanikajúcich organizácií, ktoré boli zrušené bez likvidácie s účinnosťou 31. decembra 2013 v znení neskorších doplnení rozhodnutia.

Názov zriaďovateľa: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR)

Sídlo zriaďovateľa: Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava

IČO: 42337402

DIČ: 2023975107

IČ DPH: SK2023975107

- b) Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum (ďalej len NPPC) zostavilo riadnu účtovnú závierku k 31.12.2023 v súlade so zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z. z. a v súlade s Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 17. decembra 2008 č. MF/27526/2008 – 31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o metódach a postupoch konsolidácie vo verejnej správe a podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek konsolidovanej účtovnej závierky vo verejnej správe v znení neskorších predpisov.
- c) NPPC je súčasťou konsolidovaného celku.
- d) Konsolidovaná účtovná závierka je sprístupnená k nahliadnutiu v registri účtovných závierok.

(1) Opis činnosti účtovnej jednotky

NPPC zabezpečuje komplexný výskum a zhromažďovanie poznatkov z oblasti trvalo udržateľného využívania a ochrany prírodných, predovšetkým pôdnych zdrojov a vody pre pestovanie rastlín a chov zvierat, zabezpečenia kvality, bezpečnosti, inovácií a konkurencie schopnosti potravín a nepotravinárskych výrobkov poľnohospodárskeho pôvodu, produkčného i mimo produkčného vplyvu poľnohospodárstva na životné prostredie a rozvoj vidieka a transfer poznatkov poľnohospodárskeho výskumu užívateľom.

(2) Informácie o štatutárnych zástupcoch a organizačnej štruktúre konsolidujúcej účtovnej jednotky

Vedenie NPPC: Ing. Martin Polovka, PhD., generálny riaditeľ od 15.06.2022 do 22.11.2023
JUDr. Sylvia Cabadajová, generálna riaditeľka od 22.11.2023 do 07.12.2023
Ing. Marek Čepko, generálny riaditeľ od 08.12.2023
Ing. Pavol Bezák, zástupca generálneho riaditeľa

Organizačná štruktúra NPPC, platná v roku 2023:

Kancelária generálneho riaditeľa

Sekcia vedy, výskumu a spolupráce s praxou:

- Odbor riadenia vedy a výskumu
- Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy
- Výskumný ústav rastlinnej výroby
- Výskumný ústav živočíšnej výroby
- Výskumný ústav potravinársky

Sekcia ekonomiky, prevádzky a služieb:

- Odbor ekonomiky a správy majetku
- Odbor informačných technológií
- Odbor verejného obstarávania

Priemerný počet zamestnancov počas účtovného obdobia: 386

Počet zamestnancov k 31.12.2023: 385

Z toho vedúcich zamestnancov: 32

2. Informácie o účtovných zásadách a účtovných metódach

Účtovná jednotka nezmenila účtovné metódy a zásady v predkladanom účtovnom období. Účtovná jednotka pokračuje konzistentne v účtovných metódach a zásadách ako v predchádzajúcom období. NPPC je od 01.01.2023 zaradená do Centrálného ekonomického systému.

NPPC je platiteľom dane z pridanej hodnoty (DPH) v zmysle zákona o DPH. Predmetom dane je predaj tovaru a poskytnutie služieb v rámci hlavnej a podnikateľskej činnosti NPPC. NPPC ako príspevková organizácia vykonáva činnosti, na ktoré používa tovary a služby s možnosťou odpočítať daň, bez možnosti odpočítať daň alebo s možnosťou odpočítať pomernú výšku dane (koeficient pre pomerné odpočítanie dane bol koncom roka prepočítaný na hodnotu 0,03). V prípadoch, keď dodávatelia sú platiteľmi DPH, fakturovaná DPH je súčasťou ocenenia dlhodobého majetku, zásob, nákladov v plnej výške alebo zníženej o pomerný odpočet.

- a) **Dlhodobý nehmotný a dlhodobý hmotný majetok** nakupovaný je na NPPC oceňovaný obstarávacou cenou. Obstarávacia cena zahŕňa cenu, za ktorú sa majetok obstaral a náklady súvisiace s jeho obstaraním ako je clo, preprava, montáž, poistné, iné výdavky spojené s obstaraním, výška DPH, v prípade, že NPPC ju nemôže odpočítať, resp. môže odpočítať len v pomernej výške. Súčasťou obstarávacej ceny nie sú úroky, kurzové rozdiely, náklady na zaškolenie a iné.
Dlhodobý nehmotný a hmotný majetok odpisovaný sa na NPPC odpisuje podľa odpisového plánu. NPPC odpisuje majetok na základe zákona o účtovníctve a účtuje o účtovných odpisoch. V prípade podnikateľskej činnosti účtuje o daňových odpisoch, ktoré sa rovnajú účtovným.
- b) **Dlhodobý finančný majetok** sa na NPPC oceňuje obstarávacou cenou, ktorá zahŕňa cenu za ktorú sa obstaral a náklady spojené s obstaraním.
- c) **Zásoby** nakupované sa na NPPC oceňujú obstarávacou cenou, ktorá obsahuje náklady súvisiace s obstaraním ako napr. prepravné, clo, dovoznú prirážku, poistné a iné. Pri vyskladnení sa na NPPC oceňujú obstarávacou cenou.
Zásoby vytvorené na NPPC vlastnou činnosťou sa oceňujú vlastnými nákladmi, ktoré obsahujú priame náklady a časť nepriamych nákladov, ktoré súvisia s ich vytváraním.
- d) **Pohľadávky** sa na NPPC oceňujú v menovitej hodnote, ocenenie sa znižuje o nevymožiteľné pohľadávky prostredníctvom opravnej položky. Opravná položka sa vytvára k pohľadávkam po splatnosti a nedobytným pohľadávkam, kde existuje riziko nevymožiteľnosti pohľadávok.
- e) **Finančné účty**, peňažné prostriedky a ceniny sa na NPPC oceňujú menovitou hodnotou.
- f) **Náklady a príjmy budúcich období** sa na NPPC vykazujú vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.

- g) **Rezervy** v rámci účtovnej závierky NPPC boli prehodnotené a ich výška sa nemenila.
- h) **Záväzky** pri ich vzniku sa na NPPC oceňujú menovitou hodnotou.
- i) **Výdavky a výnosy budúcich období** sa na NPPC vykazujú vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.
- j) **Výnosy.** Tržby za vlastné výkony a tovar na NPPC neobsahujú daň z pridanej hodnoty. Tržby sú účtované ku dňu splnenia dodávky alebo služby.

(1) Spôsob zostavenia odpisového plánu pre dlhodobý majetok, doba odpisovania, sadzby odpisov a odpisové metódy pri stanovení účtovných odpisov

Odpisy DHM a DNM na NPPC vychádzajú z predpokladanej doby používania a predpokladaného priebehu opotrebenia. Odpisovať sa začínajú odo dňa zaradenia do používania. NPPC používa rovnomerné odpisovanie majetku. Drobný nehmotný majetok do 2400,- €, ktorý podľa rozhodnutia NPPC nie je dlhodobým nehmotným majetkom sa účtuje ako ostatné služby. Drobný hmotný majetok do 1700,- €, ktorý podľa rozhodnutia NPPC nie je dlhodobým hmotným majetkom sa účtuje ako materiál.

Odpisová skupina	Doba používania v rokoch	Ročná odpisová sadzba
0	2	50
1	4	25
2	6	16,66
3	8	12,5
4	12	8,33
5	20	5
6	40	2,5

(2) Zásady pre vykazovanie transferov

Na NPPC boli v účtovnom období prijaté bežné a kapitálové transfery od zriaďovateľa ako aj iných subjektov verejnej správy. Transfery sa na NPPC účtujú v súlade s opatreniami ministerstva financií.

(3) Spôsob prepočtu údajov v cudzích menách na menu euro

Majetok a záväzky vyjadrené v cudzej mene sa na NPPC prepočítavajú na menu v eurách kurzom vyhláseným ECB platným dňom, ktorý je pred dňom uskutočnenia účtovného prípadu. Kurzové straty sa účtujú do nákladov a kurzové zisky do výnosov.

II. INFORMÁCIE O ÚDAJOCH NA STRANE AKTÍV A PASÍV SÚVAHY

Informácie o údajoch na strane aktív súvahy

A Neobežný majetok

(1) Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok

NPPC eviduje medziročný pokles hodnoty dlhodobého nehmotného a hmotného majetku a to v súvislosti s postupným odpisovaním majetku a vyradením odpísaného nadbytočného, neupotrebitelného majetku u samostatných hnuteľných vecí a dopravných prostriedkov.

Nárast NPPC eviduje u položky samostatné hnuiteľné veci a súbory o 2 391 658,13 €, čo súvisí s nákupom strojov a zariadení z finančných prostriedkov v podstatnej miere realizovaný zo zdrojov medzinárodných projektov a čiastočne aj z vlastných zdrojov (zariadenia na confirmáciu analýz mykotoxínov, spektrofotometre, inkubátor, rotový mlyn....).

Majetok spoločnosti bol v roku 2023 poistený v komerčných poisťovniach Allianz-SP, a. s., Komunálna poisťovňa, a. s., Generali poisťovňa, a. s. a UNION, a. s. (predtým GROUPAMA, a.s.)

(2) Dlhodobý finančný majetok

Dlhodobý finančný majetok sa eviduje k 31.12.2023 v celkovej výške 53 963,88 €.

(3) Dlhové cenné papiere a realizovateľné cenné papiere, dlhové pôžičky a ostatný dlhodobý finančný majetok

NPPC vlastní realizovateľné cenné papiere a podiely v celkovej hodnote 51 972,00 €. Zostatok na účte ostatný dlhodobý finančný majetok je v hodnote 1 991,88 €. Na základe výpisu z účtu majiteľa cenných papierov číslo: 300001589931 zo dňa 15.01.2024 a z neho vyplývajúcej hodnoty cenných papierov, došlo u eminenta BRANKO, a. s. k zaúčtovaniu poklesu menovitej hodnoty akcie z 3 319,39 € na 650,00 €. Uvedená skutočnosť mala dopad na medziročný pokles celkovej hodnoty realizovateľných cenných papierov o 150 274,90 €.

B Obežný majetok

(1) Zásoby

K 31.12.2023 hodnota stavu zásob predstavuje výšku 205 561,17 €. Na stave zásob sa podieľa najmä materiál objemom 103 350,80 €, nedokončená výroba objemom 49 096,87 €, zvieratá objemom 25 424,66 €, výrobky objemom 10 992,93 € a tovar objemom 16 695,91 €.

(2) Pohľadávky

Pohľadávky podľa doby splatnosti k 31. decembru bežného účtovného obdobia a k 31. decembru bezprostredného účtovného obdobia sú uvedené v Tabuľke č. 4.

Vymáhanie pohľadávok v roku 2023 bolo zabezpečované upomienkami a osobným kontaktovaním dlžníkov.

NPPC ako správca majetku štátu v priebehu roka 2023 znížilo, resp. zrušilo opravné položky k pohľadávkam vo výške 1 100,53 € a dotvorilo opravné položky vo výške 1 354,60 €, ich stav je vo výške 238 464,28 €.

Vývoj opravnej položky k pohľadávkam je uvedený v Tabuľke č. 3. NPPC má vytvorené opravné položky k pohľadávkam voči dlžníkom pri ktorých je riziko, že dlžník úplne alebo čiastočne neuhradí svoju pohľadávku.

(3) Finančný majetok

NPPC vedie svoje bankové účty v Štátnej pokladnici.

(4) Časové rozlíšenie aktív

K 31.12.2023 sme časovo rozlíšili platby za poistenie majetku v objeme 3 634,44 €, za obstaranie odborných časopisov a dennej tlače v objeme 784,99 €, za software, licencie,

domény a ostatné v objeme 3 242,89 €. Celkovo boli časovo rozlíšené aktíva v objeme 7 662,32€.

Informácie o údajoch na strane pasív súvahy

A Vlastné imanie

Prehľad o pohybe vlastného imania v členení podľa jednotlivých položiek súvahy sú uvedené v tabuľke č. 5. Vlastné imanie NPPC tvorí nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov vo výške 4 719 438,55 € a kladný výsledok hospodárenia za účtovné obdobie 2023 vo výške 89 029,16 €. V roku 2023 NPPC vysporiadalo aktívny zostatok na účte 343* vo výške 114 928,35 €, ako dôsledok nesprávneho účtovania v predchádzajúcich rokoch.

B Záväzky

(1) Rezervy

Prehľad rezerv v členení na zákonné a ostatné, dlhodobé a krátkodobé od 01.01.2023 do 31.12.2023 je uvedený v tabuľkovej prílohe č. 6 a 7.

NPPC v roku 2023 netvorilo rezervy na hroziace súdne spory. V priebehu roka 2023 NPPC zrušilo rezervu vo výške 30 000,00 € na základe dobropisu faktúry Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a. s. Bratislava, k vyrubenému poplatku za nedodržanie maximálnych koncentračných limitov znečistenia v odvádzanej odpadovej vode. .

(2) Záväzky podľa doby splatnosti

K 31.12.2023 sú vykázané záväzky v celkovej hodnote 1 487 107,04 €. V porovnaní s minulým rokom NPPC zaznamenalo celkový pokles krátkodobých záväzkov o 317 780,11 €. Záväzky voči dodávateľom poklesli o 39 718,34 € a k 31.12.2023 ich NPPC vykázalo v hodnote 81 494,84 €. Medzi krátkodobé záväzky patria aj záväzky voči zamestnancom – decembrové mzdy a platy v čiastke 405 664,83 €, ktoré boli vyplatené v januári 2024 a záväzky voči orgánom sociálneho zabezpečenia a zdravotného poistenia v čiastke 233 501,24 €.

Čiastka záväzku 280 633,509 €, t. j. zúčtovanie s Európskymi spoločnosťami, predstavuje vopred prijaté platby na riešenie projektov BIO EASTsUP, EJP SOIL, AGENT, ECOBREED, NanoFEED a GEREBA.

Dlhodobé záväzky sú z tvorby a použitia sociálneho fondu vo výške 8 217,19 €. Príjmy pozostávajú z počiatočného stavu, povinnej tvorby vo výške 1,25 % zo súhrnu hrubých plátov zúčtovaných zamestnancom na výplatu za kalendárny rok. Podstatná časť vytvorených zdrojov je každoročne spotrebovaná na zabezpečenie stravovania pracovníkov prostredníctvom finančných príspevkov na stravovanie.

(3) Časové rozlíšenie

Na účte časového rozlíšenia 384 - výnosy budúcich období sú evidované zostatky z prijatých kapitálových transferov z projektov (AGENT, GEREBA, CO-INNOVATION, URANOS, Drive4SIFood) po odpočte už zaúčtovaných odpisov.

Informácie o výnosoch a nákladoch**(1) Výnosy z hlavnej činnosti**

Celkový objem výnosov v roku 2023 predstavuje čiastku 27 568 770,53 €.

- a) Tržby za vlastné výkony a tovar sú vo výške 1 313 702,19 €, čo je pokles oproti minulému roku o 3 136,82 €. Vo výnosoch je zaúčtovaný najmä predaj produktov rastlinnej výroby vo výške 315 681,40 € (mak siaty, pšenica jarná, repka ozimná, ďatelina, ovos, lucerna siata), výnosy z predaja zvierat, najmä ošípaných, oviec, včelích matiek, králikov a vedľajších produktov vo výške 42 764,63 €. V tržbách za vlastné výrobky sme v roku 2023 zaznamenali pokles oproti roku 2022 o 111 766,60 €. Tržby z predaja služieb vo výške 955 168,44 €, čo je nárast oproti roku 2022 o 108 629,78 €, predstavujú fakturácie najmä za realizáciu pokusov v rastlinnej oblasti, za rozborý pôdy, pšenice, mikrobiologické vyšetrenie včiel a pod., t. j. tržby za služby vykonávané tak v laboratóriách NPPC ako i v teréne.
- b) Tržby z predaja nadbytočného, resp. neupotrebitelného dlhodobého majetku NPPC realizovalo vo výške 778 264,13 €.
- c) Výnosy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu z kapitoly MPRV SR za rok 2023 sú vo výške 21 110 905,28 €, čo je pokles oproti predchádzajúcemu roku o 2 236 403,53 €. Podstatnú časť výnosov z bežných transferov predstavuje vyplatenie štátnej pomoci vo výške 13 480 042,20 €. Na priamu podporu vedy a výskumu NPPC bolo v roku 2023 alokovaných 7 630 863,08 €, čo oproti roku 2022 predstavuje navýšenie o 565 223,44 €. Výnosy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu ostatných kapitol za rok 2023 sú vo výške 1 442 441,12 €, čo predstavuje pokles 574 735,33 € oproti roku 2022.
- d) Výnosy z kapitálových transferov zo štátneho rozpočtu sú vo výške 497 665,40 €, čo predstavuje výšku zúčtovaných odpisov dlhodobého majetku nakúpeného z transferov zo štátneho rozpočtu.
- e) Výnosy z bežných transferov od ostatných subjektov verejnej správy sú vo výške 1 266 386,67 €. Čiastku 431 187,48 € tvoria výnosy z projektov podporovaných Agentúrou na podporu výskumu a vývoja, čo je pokles oproti roku 2022 o 241 455,42 €. Významnú čiastku 835 199,19 € tvoria výnosy z projektov podporovaných ostatnými subjektmi verejnej správy (URANOS, DRIVE4SiFood), čo je nárast oproti roku 2022 o 177 366,83 €.
- f) Výnosy z bežných transferov od Európskych spoločenstiev vo výške 127 525,70 €, predstavujú finančné plnenie vyplývajúcich zo zmlúv so zahraničnými subjektami (za projekty AGENT, NanoFEED, ECOBREED, GEREBA, RUSTWATCH, EJP SOIL, BIOSKOH a BIO EAST) a kapitálové transfery sú vo výške 32 669,20 €.
- g) Výnosy z bežných transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy sú vo výške 603 992,12 € (COVID SITNO, NUKLEUS), čo predstavuje nárast o 378 677,59 €.
- h) Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti sú vo výške 144 872,60 €.

(2) Náklady z hlavnej činnosti

Celkový objem nákladov v roku 2023 predstavuje 27 141 652,89 €.

- a) Spotrebované nákupy na materiál a energie sú vo výške 2 157 122,96 €.
- b) Služby vo výške 1 469 027,37 €.
- c) Osobné náklady vo výške 8 664 076,75 €.
- d) Dane a poplatky vo výške 149 142,13 €.
- e) Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť 356 401,02 €.
- f) Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti 757 645,96 €.
- g) Finančné náklady vo výške 151 957,00 €.
- h) Náklady na transfery vo výške 13 436 279,70 €.

Čerpanie nákladov v roku 2023 sa uskutočňovalo v intenciách predchádzajúceho roka s minimálnymi odchýlkami vo väčšine nákladových druhov. Zvýšené čerpanie NPPC zaznamenalo pri osobných nákladoch z dôvodu zákonnej úpravy platov pracovníkov vo verejnej správe. Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť ovplyvnilo najmä zaúčtovanie zostatkovej hodnoty predaných pozemkov vo výške 127 288,20 €, pokuty a penále za vyčíslené nezrovnalosti z projektu SMARTFARM voči výskumnej agentúre vo výške 125 552,97 €. Zaúčtovanie zníženia hodnoty realizovateľných cenných papierov vo výške 150 274,90 € ovplyvnilo čerpanie v položke finančné náklady. Náklady na transfery predstavujú zaúčtovanú štátnu pomoc poľnohospodárom v zmysle kontraktovej úlohy z roka 2022.

(3) Prehľad o výnosoch a nákladoch v podnikateľskej činnosti NPPC

Tržby z predaja služieb prezentujú výnosy za čistenie a sušenie osiva vo výške 43 860,50 €. Na účte 604 sú zaúčtované tržby z predaja miešaniek a osiva vo VTO Diviaky. Tržby súvisiace s prenájomom sú účtované na účte 648 Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti. Náklady v spotrebovaných nákupoch predstavujú spotrebu materiálu a energií súvisiacich so zabezpečovaním prevádzky podnikateľskej činnosti. Predaný tovar predstavuje vyskladnenie nakúpeného osiva za účelom ďalšieho spracovania a predaja.

Výnosy

601 Tržby za vlastné výrobky	0,00 €
602 Tržby z predaja služieb	43 860,50 €
604 Tržby za tovar	139 626,90 €
613 Zmena stavu zásob výrobkov	0,00 €
648 Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	105 093,53 €
Spolu	288 580,93 €

Náklady

50 Spotrebované nákupy	147 948,49 €
V tom: 504 Predaný tovar	106 850,16 €
51 Služby	8 073,48 €
52 Osobné náklady	57 641,73 €
53 Dane a poplatky	2 061,42 €
54 Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť + odpisy	9 986,51 €
Spolu	225 711,63 €
Hospodársky výsledok pred zdanením	+ 62 869,30 €

Informácia o údajoch na podsúvahových účtoch

Na podsúvahových účtoch NPPC eviduje drobný krátkodobý majetok – hmotný v objeme 2 018 881,01 € a drobný krátkodobý majetok – nehmotný v objeme 123 372,42 €. Na podsúvahovej evidencii v roku 2023 NPPC viedlo vratné obaly vo výške 135,30 €.

Informácie o rozpočte a hodnotenie plnenia rozpočtu

Informácia o rozpočte a hodnotenie plnenia rozpočtu sú v Tabuľkách č. 12, 13 a 14.

**Informácie o skutočnostiach, ktoré nastali po dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka do dňa
zostavenia účtovnej závierky**

Po 31. decembri 2023 nenastali také udalosti, ktoré by si vyžadovali zverejnenie alebo vykázanie v konsolidovanej účtovnej závierke za rok 2023.